DE PROPRIETATIBUS RERUM
Wien, um 1440 Seite 223r
Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

De herbis

Capillus veneris secundum magistrum Galliardum est adpiana
tum vel capillus veneris secundum Avicenam. Dicitur
hesperiasen vide ibi et secundum alios de coriandrum
pueri quia habet folia coriandri similia sissa in similitudine
habet radices fibrales duras in longitudine vnius palmi
nigras et non habet saporem nec florem nec semen et habet
radicem in velem et nascitur in locis vmbrosis et in pietibus
spelunarum humidis nisi aquas apud scriptores de ea in
primo et octauo de quo sit capillus veneris vide ca de C.

Polipodium est filix quercina et ibi quere

Polipodium secundum scipionem dicit bisuerg. est
planta nascens in saxis et in truncis et in muris
antiquis hirsutis super scipites et nisi radices ar
borum antiquarum maxime quercus cuius longitudo
est vnius palmi et est similis herbe dicte bataros et sup
quas fit pili et est alta si non est evaluatio eius subtilis
sicut bataros et habet radices sup quas sit pili aqua
egredientur rasuli eius et est radix eius sicut ali quod
dicit e pedis. Et grossitudo eius est sicut digitus et co
lor eius interius est viridis ad albedinem declinans
et dulcis saporis. Et est ista quod vsum medicine
G in sapore eius est dulcedo et suptilitas. Et virtus eius
prima est virtus quod desiccat desiccatione fortis sine mordi
cacione. Secunda virtus huius radicis est laxatiua et datur
coco in brodio alicuius pulli aut pisciu aut cum mu
lichia aut sicla et similibus. Et quod desiccat et tenet
et datur cum mellicrato purgat sta et milza et quido
sit emplastrum cum confectionibus nerueorum et
fissuris digitorum et emorroidum in duobus. Accidit me fiat
proprietas eius est quod purgat milza et flegma cum pulmo
ne et malicia. Et melius coco aterim quam sapor vinegre
ad pomaratum et dulcedinem. Et grossitudo eius est
sicut digitus. Et qui volit eam sumere decoquat in aqua
ordei et in aqua fiche decocte et postea bibat. Cum autem
pis ponere in decoctionibus non oportet quod rectificetur
aliter nisi quod tenet et inflatur anneis et dolor eius de
torti aut infusi est a 4 usque ad 4 coefebab proprietas
polipodii est quod purgat milza. Lenit quod bibitur simul
cum zucharo aliqui admiscent cum aliquibus decoctioni
bus aut confectionibus. Et inventi fuerunt aliqui me
dicorum ad illos qui non potuerunt pati medicinas et pro
debat eum aterim in aliquibus ab eorum et laxabat
milza: lenit. Et dolor eius simplicis cum zucharo est 3 ij
et decocti cum abis medicinis 3 · e · hec scripsi

Polipodium secundum magistrum galliardum est herba
quae folia assimilantur folio salice et aliqui
nominatur filix quercinus quia frequenter nascitur
circa quercum nascitur enim frequenter in locis paludosis
vmbrosis et humidis bonitas cuius non fuit corporis nec
sed et odore debet esse colorem aterim et debet esse dulcis
sed adjunctam cum digitis et debet esse dulcis cum aliquali
saptitudine et habet radicem nodosam et cum frangitur ap
paret color aureus. Nota quod secundum omnes est ca in terzo
et sic in secundo secundum Avicenam. Serapio dicit quod est sic terzo
Nota quod fortiter constringit sine mordicatione vnde pulmis
eius mirum valet in consolidatione vlceris dissicilis
consolidationis. Item vt in contusione nerueorum vnde
emplastratur vt in polipodii. Item vt in fissura digitorum
aut labiorum detorto eius vel emplastrum. Item pulmis
eius concinditur in emorroidibus vnde sorgit loquis
Item polipodium est medicina solutiua sine conturbatione
vnde non fletatum et mitigat eructat et modus
vtendi est capit summitatem cum garofilis et amomi
et fiat decoctio cotilus in qua decocta ponat 3 j 5 de
polipodio hoc solum materiam nisi cum et flatuam sine
conturbatione vel capit decoctio cede cum qua decoquat
cum fen et milla decoctione decoquat polipodium et de
pacenti de mane et de sero vel decoquat polipodium
in vino et detur illa decoctio pacenti verum quod non
est tanta potentia sicut qui datur in potentia. Item vt
in hac fricatione fiat si cohibeatur et det cum diu
et resolutis quia huiusmodi in omnibus solutis fit
danda et pro in hemodartulis dari in polipodii lavatim
rusticorum et dare polipodium vnde fiat pulmis et ad
ministratur cum ouo molli ꝛc

Polium est herba que et omnorbia mitigat
vnde Isidorus ethymologiarum in polio
greca latine a morbiadiatione dicitur autem sic quia intus
morbis subveniat componit enim aboris et morbus
est autem hec herba ca et sit vnum et rosmarini dissol
uidi et est polium duplex sicut mas et minus ꝛc
Polium mas ut volit est candula minor et ibi quere
Polium minus quod est polium montanum aut polium silvestre
aut bulbus sive silagio vel scandos aterinum nominatur
sic minter: grium vel vmbe plume. Cuius et cum bul
bus sup vbi bulbus et vbi cepa

Polium nominum secundum serapionem dicit alide
D sit eius due species maximum et primum. Et primum
est quod vocant indum. Et est planta prima fibrilis
cum longitudo est circa palmum et est plena semine
et sup superiorem eius est capitellum parum rotundum
similie capitello spine albe rotunde minus sapore est
fructus cum parua aromaticitate et minus est debilio
ris odoris. G in sapore eius est amaritudo et acuitas
parua et hic sapor est in minori polio et magis aquus
Et vnus eius sedi que calefiant in sedo ij quasi in sine